

sarabška 79.688 (5,91%), Siedlce 76.643 (12,53%), Piotokov 73.109 (8,86%), Radom 72.185 (11,57%), Lomca 66.145 (12,84%), Kališ 55.076 (7,28%), Černigov 51.092 (2,73%), Kielee 50.684 (8,24%), Plock 50.010 (0,94%), Poltava 43.181 (1,76%), Kuronska 33.716 (4,90%), Jekaterinoslav 31.363 (2,00%), Tavrije 17.800 (1,88%), Livonzka 6.810 (0,59%), Petrograd 3.731 (0,23%), Moskva 2.144 (0,11%), Harkov 1.471 (0,07%), Tver 1.423 (0,09%), Pskov 1.364 (0,15%), Novgorod 1.139 (0,10%), Smolensk 1.027 (0,83%), Orel 783 (0,04%), Tula 780 (0,06%), Simbirsk 674 (0,05%), Voronež 654 (0,03%), Astrahan 646 (0,09%), Orograd 626 (0,06%), Kursk 608 (0,03%), Kaluga 600 (0,05%), Vjatka 570 (0,02%), Nižni Novgorod 567 (0,04%), Jaroslav 519 (0,05%), Olonec 514 (0,16%): Samara 480 (0,02%), Harkov 451 (0,02%), Rjazan 406 (0,02%), Vladimir 383 (0,03%), Tambov 374 (0,01%), Perm 341 (0,01%), Estonska 285 (0,08%), Vologda 234 (0,02%), Kostroma 203 (0,01%), Arhangel 200 (0,07%), Penza 153 (0,01%), Ufa 70 (0,00%), Donska 66 (0,00%), Saratov 64 (0,00%), Ogerska 638.314 (4,05%), Balkansko, Turško (Carigrad 40.000, Soln 30.000, Odrin 15.000, Sredec 6.000, Janina 3.000, Ruščuk 2.500, Plovdiv 2.100, Šumen 1.500, Seres 1.500, Vidin 1.200, Bazarčik 1.000, Tulča 750, Zamakov 680, Lom-Palanka 400, Volo 400, Silistrija 350, Jamboli 300, Varna 300, Köstendže 250, Pravodi 230, Razgrad 195, Nikopolje 175. — Srbska 3.500, Rumunska 265.100 (4,93%), a po Brockh 400.000, Grška 2.652). V teh krajih se tedaj poljski Judje, Judje iz nekdanje Poljske.

Književnost.

Pred enim letom se je obrnil odbor „Slov. Matice“ s sledečim pozivom, kateri je bil objavljen tudi v vseh slovenskih časopisih, na društvene poverjenike:

„Kozlerjev „Zemljevid slovenskih pokrajin“ je v zalogi „Slovenske Matice“ že pred nekaj leti popolnoma pošel. Povprašnje se pogostoma po njem, a Matica ga nima več na razpolaganje.

Odbor se je zatorej odločil, da Matica izda nov „Stenski zemljevid slovenskih pokrajin“ s slovensko terminologijo v merilu 1—200 000 in na štirih listih. Skupna velikost vseh štirih listov bi imela 146 cm dolžine in 155 cm širine. Zemljevid bi bil izdelan natanko tako, kakor generalna karta c. in kr. vojaškega zemljepisnega zavoda, in bi imel poleg praktične tudi znamenito znanstveno rednost.

Po proračunu Hoelzleve tvrdke na Dunaji, s katero je Matica v dogovoru, bi stalo 3000 izvodov novega „Stenskega zemljevida“ 6000 gid. Če se pa naroči le 1000 izvodov, stanejo 5000 gl. in vsacih 100 izvodov pozneje naročenih 180 gl.

Cena je torej, če se že prvotno naroči večje število, neprimerno nižja in stane potem 1 izvod le 2 gl.

Odboru je do tega, da pridejo društveniki, ki se za to stvar zanimajo, do lepega, uporabnega in tudi v zemljepisnem oziru dovršenega zemljevida, ki bi jim izvrstno ustrezal na potovanju po slovenskih krajih, v šoli pri pouku, v uradu pri raznovrstnih poslih in doma pri branju slovenskih knjig; zakaj v njem bi bili vestno zabeleženi vsi količkaj znameniti slovenski kraji po vseh slovenskih deželah, tako da bi popolnoma

nadomeščal jako razširjeno in priljubljeno nemško generalno karto.

Zatorej prosi podpisani odbor vse p. n. gospode poverjenike, naj blagovolijo s priloženo naročilno polo v šak v svojem okraju nabirati naročnike na „Stenski zemljevid slovenskih pokrajin“.

Naroči se lahko vsak Matičin društvenik ali nedruštvenik. Zlasti pa prosimo gg. poverjenike, naj na naročevanje povabijo tudi krajne šolske svete, društva in javne, zlasti občinske urade.

Naročilna pola naj se vrne odboru ob jednom z imenikom udov za prihodnje leto.

Zdaj po preteku enega leta, ko so vsi poverjeniku poslali imenik društvenikov za l. 1897, je primeren čas, ozreti se na uspeh zgoraj omenjenega poziva.

Odbor mora, žal, izjaviti, da uspeh ni privoljen. Niti polovica zgoraj označenega števila naročnikov se ni odboru prijavila, bodisi ker nekateri poverjeniki naročilnih pol sploh niso vrnili, bodisi ker se kakor so pokazale vrnjene pole, kaže za vso stvar premalo zanimanja.

Ker je odboru resno do tega, da se to prekoristno vprašanje vendar le končno reši ngodno, ponavlja do zaostalih poverjenikov uljudno prošnjo, naj mu že skoro pošljejo nabiralne pole.

Ker se da pa precej zanesljivo sklepati, da tudi z ostalimi polami ne bo doseženo za zalaganje potrebno število, obrača se odbor tudi do vseh nepoverjenikov, ki se za to vprašanje zanimajo, naj mu gredo na roko in naj nabirajo v svojih krogih naročnike.

Glede nabiralnih pol se je obračati na upraviteljstvo društvene pisarne, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

IV. seja dne 25. januarija

(Konec)

Posl. Modic je poročal o prošnji kmetijske podružnice v Št. Petru za pomoč pri uravnavi Pivke in je predlagal, naj se izroči dež odboru, da se tekom leta izdelata načrt in potem v prihodnjem zasedanju poročata.

Posl. Globočnik je poročal o prošnji županstva v Kranji in Škofjiloki za uvrstitev okrajne ceste Kranj-Škofjialoka mej deželne ceste in predlagal, da deželni odbor do prihodnjega zasedanja vse priprave izvrši in zadevo predloži v končno rešitev — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o prošnji županstva v Iškiloki za uvrstitev poljske poti Kožuh-Matena mej okrajne ceste in je predlagal, naj se odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o prošnji za uravnavo potoka Veliki Breg v občini Grosuplje in predlagal, naj se odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Košak je opozarjal na veliko korist, katero bi imela uravnavata tega potoka. Obrežji sta povse nerodovitni, ker jih voda prečesto poplavlja in pustoši. Z uravnavo bi se tok za polovico skrajšal in postal bi hitrejši. Ta voda se zdaj tudi vživa in prouzroča čisto legar in druge kužne bolezni. Priporočal je, naj dež. odbor tekom leta pošlje veččaka na lice mesta, da naredi črtež in troškovnik.

Posl. Košak je poročal o § 2 letnega poročila „davki“ in predlagal, naj se vzame na znanje. — Sprejeto.

Posl. Ažman je poročal o § 8 A. letnega poročila „Ljudske srednje šole“. Poročevalec je konštatoval, da v po-

ročilu ni povedano, kaj je ukrenil dež. šolski svet vsled nekaterih sklepov dež. odbora, in je predlagal, naj se poročilo vzame na znanje. — Sprejeto

Posl. Klein je poročal o § 8. B. letnega poročila „Obrtni pouk“ in je predlagal, naj se vzame na znanje. — Sprejeto.

Posl. Grasselli je interpeloval vlado, če so ji znani vzroki, ki so zavlekli gradnjo novega justičnega poslopja v Ljubljani? Če hoče posredovati, da se omenjena gradnja kolikor moč pospeši?

Dež. predsednik baron Hein je odgovoril, da bode storil kar mogoče, da se zgradba pospeši.

V. seja dne 28. januarja.

Posl. dr. Žitnik je nujno predlagal, naj se izvoli odsek 9 členov, kateri naj sestavi udanostno adresno cesarju povodom petdesetletnice njegovega vladanja.

Za nujnost predloga so govorili poslanci dr. Žitnik, baron Schwegel in dr. Tavčar, potem pa dr. Žitnik v daljšem utemeljeval svoj predlog.

Poslanec grof Barbo je poročal o razdružitvi selske občine Brusnice v dve samostojni občini oziroma glede izločitvi katasterskih občin Gornja Orehovica in Polhovica iz selske občine Brusnice ter ustanovitvi teh katasterskih občin kot samostojna selska občina Orehovica in predlagal, naj se predloženi zakonski načrt odobri. — Sprejeto.

Posl. baron Schwegel je poročal o računskem sklepu muzejskega zaklada za l. 1896. in o proračunu za l. 1898. Računski sklep izkazuje, da se je proračun za l. 1896. nekoliko prekoračil. Proračun izkazuje 6750 gld. potrebščine in isto toliko dohodkov. Govornik je obširno razpravljaj o reorganizaciji dež. muzeja in ker je vlada za letos postavila samo 3000 gld. podpore v proračun, ne 4000 gld., je predlagal, naj bi dež. zbor prosil, da vlada za prihodnje leto postavi 4000 gld. podpore v proračun, in da jo potem zviša na letnih 5000 gld. Zbornica je odobrila računski sklep in proračun.

Posl. Višnikar je poročal o proračunu pokojninskega zaklada za l. 1898. Proračun izkazuje potrebščine 34 357 gl. pokritje znaša 10 697 gld., torej je primankljaja 23 660 gl. kateri je pokriti iz deželne zaklada. Poročevalec je predlagal, naj se proračun odobri. Dalje je predlagal, naj se umirovljenemu učitelju Karlu Krištofu zviša normalna pokojnina od 355 gld. na 400 gld., naj se trem otrokom vdove Terezije Vrančič zviša vzgojnina skupaj na 87 gld.; naj se prošnja vdove Kristine Kermavnar za zvišanje pokojnine odkloni; naj se učiteljski siroti Albini Praprotnik podaljša vzgojnina 120 gld. do konca septembra 1898; naj se sinu Karoline Kočevarjeve podaljša vzgojnina 30 gld. za nas je tri leta; Marijij Furlan podaljša miloščina 100 gld. za tri leta; naj se Frančiški Kalin in njenim otrokom podaljša miloščina 150 gl. za tri leta; naj se Mariji Sadar dovoli miloščina 60 gld. za leto 1898; naj se Ani Jug podaljša miloščina 50 gld. za tri leta; naj se Ani Novak za njenega sina dovoli miloščina 36 gld. do leta 1909.; naj se Jož. Eisenzopfu dovoli miloščina letnih 48 gld. — Zbornica je vzprejela vse predloge in odobrila proračun.

Posl. dr. Žitnik je poročal o podporah za šolske zgradbe in je predlagal, naj se iz deželne zaklada za leto 1898. podele podpore za sledeče šolske zgradbe: Erzelj 400 gld., Budanje 300 gld., Trava 800 gld., Kočevska Reka 500 gld., Stari Breg 200 gld., Osilnica 400 gld., Fara 400 gl., Loški Potok 500 gld., Raka 500 gld., Primskovo 500 gld., Iška vas 500 gld., Orehek 400 gld., Vodice 400 gld., Suho. 200 gld., skupaj 6000 gld. Dalje je predlagal, naj se prošnja občine Črni Vrh odkloni. — Sprejeto.

Posl. Hribar je poročal o logaškem vodovodu. Poročal je obširno in temeljito vso zadevo in predlagal: „Občinama Gorenji in Dolenji Logatec dovoli se poleg že v XIII. seji dne 13. febr. 1895. l. obljubljene podpore 10.500 gld. za razširjeni načrt vodovoda še nadaljni prispevek 4500 gld., torej skupno 15 000 gld., ki se izplača občinama v 1898. l. 10.000 gld. in v 1899. l. 5000 gld., ako bo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo prispevala za ta vodovod s 50% cele potrebščine“. — Sprejeto

Posl. dr. Majaron je poročal o nakladi na najemščino od stanovanšč v Novem mestu in je predlagal: „V mestni občini Novo mesto se za leto 1899. do vštetelega leta 1908 dovoljuje pobiranje 4% naklade na najemščino od stanovanšč na ta način, da se ta naklada ne pobira od letnih najemščin pod 24 gld. in od najemščin za stanovanjšča c. in kr., oziroma c. kr. častnikov, dočim je od vseh drugih najemščin za stanovanjšča plačevati na leto po 4 kr. od vsacega najemninskega gld.“.

Posl. Višnikar je poročal o prošnji krajnega šolskega sveta v Belicerkvi za uvrstitev ondotne učiteljske službe v višji plačilni razred in je predlagal, naj se za sedaj odkloni. — Sprejeto.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Franca Jereba, učenca na c. kr. vinarski in sadjarski učilnici v Klosterneuburgu na podporo in je predlagal, naj se odstopi dež. odboru v rešitev. — Sprejeto.

Posl. Lenarčič je poročal o preložitvi okrajne ceste Sv. Peter-Trnovo mej Globovnikom in Knežakom in je predlagal: „V cestnem okraju Iliska Bistrica je nekdanja l. 1897. ekskamirirano in po oznanilu c. kr. deželne vlade za Kranjsko od 15. januarija 1869. št. 230, dež. zak. št. 9. mej konkurenčne ceste uvrščeno cesarsko cesto St. Peter-Trnovo v prog, ki se začinja pri hiši št. 109 v Knežaku do parcele 1150 katasterske občine Topolec na Globovniku preložiti po načrtu, katerega je dal napraviti okrajni cestni odbor na skladovni okraj Ilirska Bistrica“. Zajedno je predlagal, naj se dovoli za zgradbo te ceste izredna podpora 8000 gld., katera se izplača v letnih obrokih, potem kakor bode delo napredovalo. — Sprejeto.

Posl. Globočnik je poročal o prošnji občin Ajdovca in Dvor za zgradbo nove okrajne ceste od deželne ceste pri Dvoru skozi Mačkovec-Podlipo do ohrajne ceste v Vrbovcu in predlagal, naj se odstopi deželnemu odboru v nadaljno pretresovanje in svoječasno poročanje. — Sprejeto.

Posl. Lenarčič je poročal o prošnji županstva v Preserji za uvrstitev občinske ceste Preser-Gorenja-Brezovica-Rakitna mej okrajne ceste in je predlagal, naj se odstopi dež. odboru

Posl. Božič je poročal o prošnji občin Polom, Stari Log, Ambrus in drugih za zgradbo okrajne ceste iz Kleč skozi Polom v Seč in je predlagal, naj se odstopi dež. odboru da stvar preišče in v prihodnjem zasedanji o njej poroča. — Sprejeto.

Posl. Božič je poročal o prošnji 24 gospodarjev za izločitev katastralne občine Sanabor iz občine Vrhpolje ter združitve z občino Col in je predlagal, naj se odstopi dež. odboru, da stvar preišče in o njej v prihodnjem zasedanju poroča. — Sprejeto.

— Osebnosti. Mestni inženjer v Ljubljani, Ivan Sbrizaj, imenovan je deželnim inženjerjem namesto v Prago odišlega bivšega deželne inženjerja prof. Vladimira Hraskega. — Konceptni praktikant finančnega ravnateljstva dr. Rudolf Sajovic je imenovan finančnim koncipistom v X. čin razredu. — Notarski kandidat Ignacij Huth v Konjicah na Štajerskem je imenovan notarjem v Kranjski gori. — Deželni šolski svet kranjski je imenoval stalnimi naslednje začasne učitelje